



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom

KLASA: UP/I-351-03/22-08/36

URBROJ: 517-05-1-1-23-4

Zagreb, 14. ožujka 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju odredbi članka 160. stavka 1. i članka 162. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te odredbe članka 7. stavka 1. točke 1. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), daje

I N F O R M A C I J U
o zahtjevu nositelja zahvata za provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš eksploatacije arhitektonsko-građevnog i tehničko-građevnog kamena na eksploatacijskom polju „Javornik“, Općina Gračac, Zadarska županija

Tijelo nadležno za provedbu postupka je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Radnička cesta 80, Zagreb.

Pravni temelj za vođenje postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članaka 76. do 94. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 4. do 21. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17; dalje u tekstu: Uredba). Naime, za zahvate navedene u točki 40. *Eksplatacija mineralnih sirovina: 3. mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala: tehničko-građevni kamen... i 4. arhitektonsko-građevni kamen* Priloga I. Uredbe, postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja. Postupak procjene provodi se jer nositelj zahvata planira eksplataciju arhitektonsko-građevnog i tehničko-građevnog kamena na eksploatacijskom polju „Javornik“.

Nositelj zahvata je OKAMINA d.o.o., Obala hrvatskog časnika Senada Župana 13, Obrovac.

Lokacija zahvata

Planirani zahvat nalazi se na administrativno-teritorijalnom području Općine Gračac u Zadarskoj županiji, na dijelu k.č. 8194 k.o. Mazin. Eksplatacijsko polje arhitektonsko-građevnog i tehničko-građevnog kamena na eksploatacijskom polju „Javornik“ (površine 6,14 ha) nepravilnog je oblika.

Temeljem odobrenih granica rezervi mineralnih sirovina ograničen je površinski kop unutar eksploatacijskog polja po visini i širini. Dubina i razvoj eksploatacijskih radova ograničeni su granicama odobrenih rezervi do kote K1017. Površinski kop nije u radu. Ranije se odvijala eksploatacija u središnjem dijelu eksploatacijskog polja do kote 1026 m n.m. Pristup do eksploatacijskog polja osiguran je postojećom makadamskom cestom (na dijelu k.č. 8194, šuma – Republika Hrvatska; dijelu k.č. 8190, put – Općina Gračac javno dobro u općoj uporabi; dijelu k.č. 484/1 cesta – Republika Hrvatska, sve k.o. Mazin) duljine oko 7 km koja spaja planirani zahvat sa županijskom cestom ŽC5217. Eksploatacijsko polje „Javornik“ se nalazi oko 3 km sjeverozapadno od najbližeg građevinskog područja naselja Mazin u Općini Gračac, odnosno 3 km južno od građevinskog područja naselja Oraovac na području Općine Donji Lapac.

Sažeti opis zahvata

Tehnologija eksploatacije na eksploatacijskom polju „Javornik“ sastoji se od eksploatacije arhitektonsko-građevnog kamena kao primarne sirovine i tehničko građevnog kamena kao sekundarne sirovine. Tehnološke faze pri eksploataciji/otkopavanju arhitektonsko-građevnog kamena su:

- uklanjanje površinske jalovine,
- bušenje bušotina za uvlačenje žice,
- zasijecanje i podsijecanje s dijamantnom žičanom pilom ili lančanom sjekačicom,
- odvaljivanje primarnih blokova,
- raspilavanje primarnog bloka na komercijalne blokove,
- privremeno odlaganje blokova,
- utovar i transport izvan eksploatacijskog polja na daljnju preradbu.

Osnovni blokovi odvaljuju se i obaraju tako da se mogu dalje piliti i oblikovati sve dok se ne dobiju završni blokovi. Nakon odvaljivanja, blok se obara na prednju plohu (čelo). Blok se odvaljuje od masiva i prevrće korištenjem vodenih jastuka te hidrauličkih potiskivača/odvaljivača. Na mjestu gdje se očekuje prevrtanje bloka, postavlja se posteljica (tampon) od kamenog otpada i sitneži. Tehničko-građevni kamen, koji se kao sekundarna sirovina dobiva otkopavanjem arhitektonsko-građevnog kamena, otkopavat će se usporedno s razvojem površinskog kopa po visini i širini. Tehnološke faze pri eksploataciji/otkopavanju tehničko-građevnog kamena su:

- razbijanje (sitnjenje) iznadgabaritnih komada,
- utovar i transport tehničko-građevnog kamena do pokretnog postrojenja za sitnjenje i klasiranje (u dalnjem tekstu oplemenjivačko postrojenje),
- sitnjenje i klasiranje (oplemenjivanje),
- transport od strane potrošača.

Veliki komadi tehničko-građevnog kamena dobiveni pri obradi arhitektonsko-građevnog kamena na etaži razbijat će se na dimenzije prihvativje za usipanje u oplemenjivačko postrojenje. Razbijanje krupnih komada tehničko-građevnog kamena izvodić će se hidrauličkim otkopnim čekićem montiranim na bager. Stijenska jalovina će se izdvajati na oplemenjivačkom postrojenju ili po potrebi na etaži. Otkrivka (humus) će se odlagati odvojeno od stijenske jalovine te se može koristiti prilikom sanacijskih radova. Utovar arhitektonsko-građevnog i tehničko-građevnog kamena na radnim površinama obavljat će se utovarivačima, dok će se utovar jalovine obavljati bagerom. Transport mineralne sirovine od mjesta utovara na radnim etažama do skladišta blokova arhitektonsko-građevnog i tehničko-građevnog kamena obavljat će se utovarivačem (za bliže udaljenosti) i kamionima. Arhitektonsko-građevni kamen će se djelomično obrađivati na eksploatacijskom polju. Strojevi za obradu arhitektonsko-građevnog kamena su: dijamantna žična pila i razni ručni alati. U cilju osiguranja kontinuiteta dobivanja tijekom eksploatacijskih radova osigurava se prostor za smještaj dijela količine tehničko-građevnog kamena na južnom dijelu

eksploatacijskog polja. Predviđeni prostor za privremeno skladište nije fiksan i godišnje količine odloženog/uskladištenog neklasiranog tehničko-građevnog kamena mogu se mijenjati, te je moguće da se jedne godine ne odloži/uskladišti ni jedan kubni metar, do scenarija da se skladišti jednogodišnja količina, ovisno o potrebi tržišta. Neposredno uz skladište postavlja se oplemenjivačko postrojenje, čija lokacija nije fiksna, nego se mijenja zajedno sa skladištem. Tehničko-građevni kamen će se sitniti i klasirati na oplemenjivačkom postrojenju s vlastitim pogonskim dizel agregatom, a dobivat će se sljedeći agregati: -4; 8/4; 16/8; 31,5/16 i +31,5 mm. Sitnjenje i klasiranje je završni dio eksploatacije tehničko-građevnog kamena, koji predstavlja proces obrade mineralne sirovine na poluproizvode i/ili finalne proizvode te sukladno propisima na toj razini prestaju rudarske aktivnosti. Prema idejnom rješenju razvoja rudarskih radova planirana je eksploatacija na ukupno četiri etaže: E1035, E1029, E1023 i E1017. Površinski kop je dubinski, a etaža E1017 predstavlja osnovnu etažu, to jest dubinu odobrenih rezervi. Predviđene su sljedeće razvojne faze eksploatacije arhitektonsko-građevnog i tehničko-građevnog kamena na eksploatacijskom polju „Javornik“:

1. Postojeće stanje – Površinski kop nije u radu. Prijašnjom eksploatacijom eksploatirao se a arhitektonsko-građevni i tehničko-građevni kamen u središnjem dijelu EP do kote K1026.
2. Razvojna (I.) etapa eksploatacije – U cilju osiguranja kontinuiteta razvoja površinskog kopa, rudarski radovi se postupno razvijaju i stvaraju se uvjeti za otvaranje i napredak etaže E1035, EK1029 i E1023. Etaža E1035 uz zapadnu i sjeveroistočnu granicu potvrđenih rezervi se pojavljuje zbog reljefa te u završnom stanju eksploatacije ona postaje etaža E1029. Etaže se pružaju u smjeru sjeverozapad-jugoistok, napretka prema zapadu i sjeveroistoku. Transport mineralne sirovine se izvodi utovarivačem do privremenih skladišta ili oplemenjivačkog postrojenja.
3. Razvojna (II.) etapa eksploatacije – Uz sjeveroistočnu i zapadnu granicu potvrđenih rezervi mineralnih sirovina, etaža E1029 se dovodi u završni položaj, a prati ju etaža E1023. Kada se stvore uvjeti (dovoljna manipulativna površina) otvara se etaža E1017.
4. Završna etapa eksploatacije – U završnoj etapi eksploatacije etaže E1035, E1029, E1023 i E1017 se dovode u završni položaj. Maksimalni kut nagiba završne kosine površinskog kopa je 44,3°, sa završnom širinom etažne ravni 6 m i kutom nagiba etažne kosine 90°.

Ukupne eksploatacijske rezerve koje će se eksploatirati iznose 112.082 m³ arhitektonsko-građevnog kamena i 522.790 m³ tehničko-građevnog kamena. Uz maksimalnu godišnju eksploataciju od 3.000 m³ arhitektonsko-građevnog kamena, vijek eksploatacije iznosi oko 38 godina.

Sažetak postupka

Ministarstvo odlukom imenuje savjetodavno stručno povjerenstvo iz redova stručnjaka, predstavnika tijela određenih posebnim propisom, predstavnika jedinica lokalne i regionalne samouprave te predstavnika ministarstava. Povjerenstvo radi na sjednicama, daje prijedlog za upućivanje studije na javnu raspravu i na kraju donosi mišljenje o prihvatljivosti zahvata. Ministarstvo razmatra prijedlog povjerenstva i donosi odluku o upućivanju studije na javnu raspravu te razmatra mišljenje povjerenstva i donosi rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš.

Nadležna tijela i pravne osobe s javnim ovlastima – sudionici u postupku:

- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za klimatske aktivnosti
- Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Uprava za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja
- Ministarstvo zdravstva, Služba za javnozdravstvenu zaštitu

- Hrvatske vode
- Sveučilište u Zagrebu, Rudarsko-geološko-naftni fakultet
- Zadarska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove
- Općina Gračac

Način očitovanja javnosti i zainteresirane javnosti na informaciju

Očitovanje javnosti i zainteresirane javnosti na informaciju o zahtjevu temeljem članka 7. stavka 1. točke 1. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša ne provodi se jer se u postupku po tom zahtjevu provodi javna rasprava.

Način informiranja i sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u postupku

U ovom postupku zainteresirana javnost moći će sudjelovati na javnoj raspravi o studiji o utjecaju na okoliš eksplotacija arhitektonsko-gradevnog i tehničko-gradevnog kamena na eksploatacijskom polju „Javornik“, Općina Gračac, Zadarska županija, koju je u veljači 2023. godine izradio ovlaštenik MUNDO MELIUS d.o.o. iz Zagreba. Za vrijeme javne rasprave, koja ne može biti kraća od 30 dana, održat će se javni uvid u Studiju i javno izlaganje o zahvatu. Obavijest o vremenu i mjestu održavanja javnog uvida i javnog izlaganja, načinu sudjelovanja javnosti, kao i o nacrtu rješenja i o rješenju donesenom povodom predmetnog zahvata bit će objavljena na internetskim stranicama Ministarstva (<https://mingor.gov.hr/>).

